

دانشگاه شهید چمران اهواز

۹۳۲۰۰۳۴۵

دانشگاه شهید چمران اهواز
پایان نامه کارشناسی ارشد رشته ی علوم تربیتی
گرایش روانشناسی تربیتی

عنوان:

رابطه طرد-پذیرش والدین و خلق و خوی دانش آموزان دختر پایه ششم ابتدایی در
شهرستان فولاد شهر

استاد راهنما:

دکتر سیروس عالی پور بیرگانی

استاد مشاور:

پروفسور منیجه شهنی ییلاق

نگارنده:

حمیرا کریمی

زمستان ۱۳۹۳

تقدیم بہ:

ہمہ کسانی کہ محظای بعد انسانی و وجدانی خود را فراموش نمی کنند و بر آستان کران سنگ انسانیت سرفرومی آورند و انسان را با ہمہ

تفاوتہایش ارج می نهند.

و تقدیم بہ:

آنان کہ وجود زیباشان

گرما بخش زندگیم و

بخند پر مرشان

بدرقه را ہم بود

ہمسر

و

فرزند انم

سپاس و قدردانی:

سپاس خدایی را که سخوران در ستودن او بمانند

شمارندگان شمردن نعمت های او ندانند و

کوشندگان حق او گذاردن نتوانند

در این راه بی توبیج بودم و با توبه

در آغاز از تو خواستم در میان نیراز تو

پس می سایمت که در هر قدم رهایم نکرد

اینک قدردانی و سپاس دارم از اساتید فرهیخته و کرامت در جناب آقای دکتر سیروس عالیپور بیرکانی و سرکار خانم

پروفور نیجه شهنی سیلاق که با حوصله و تواضع فراوان هدایتگر من در انجام این پژوهش بودند.

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه
I.....	فهرست مطالب.....
V.....	فهرست جدول‌ها.....
VII.....	فهرست نمودارها.....

فصل اول: کلیات پژوهش

۲.....	مقدمه.....
۳.....	بیان مسئله.....
۷.....	اهمیت و ضرورت پژوهش.....
۱۰.....	هدف کلی پژوهش.....
۱۰.....	اهداف جزئی پژوهش.....
۱۰.....	فرضیه‌های پژوهش.....
۱۱.....	تعریف‌های مفهومی و عملیاتی متغیرها.....

فصل دوم: پیشینه‌ی پژوهش

۱۵.....	تعریف پرخاشگری.....
۱۷.....	انواع پرخاشگری.....
۱۸.....	پرخاشگری پیدای و پنهان.....
۱۸.....	پرخاشگری پیش‌کنشی و واکنشی.....
۱۹.....	پرخاشگری ابزاری و خصمانه.....
۱۹.....	پرخاشگری عاطفی و تجاوزگرانه.....
۲۰.....	پرخاشگری دفاعی و مجرمانه.....

۲۰	دیدگاه های نظری در مورد پرخاشگری
۲۰	دیدگاه روانکاوی
۲۱	دیدگاه یادگیری
۲۳	دیدگاه عقلانی-هیجانی
۲۲	دیدگاه جامعه شناسی
۲۳	دیدگاه ذاتی و غریزی
۲۳	دیدگاه موقعیتی
۲۵	دیدگاه انگیزشی
۲۸	راههای کنترل پرخاشگری
۳۳	مؤلفه های مزاج
۳۴	سطح فعالیت
۳۴	قابلیت پیش بینی
۳۵	نزدیک شدن یاکناره گیری از محرک جدید
۳۶	سازش پذیری
۳۷	شدت بیان خلق
۳۸	ثبات فراخنای توجه
۳۹	حواسپرتی
۴۰	آستانه حسی
۴۱	پدر و مادر شدن
۴۲	تعامل مادر-فرزند
۴۵	تعامل پدر-فرزند
۴۸	طرد-پذیرش والدین

۵۲ رویکردهای نظری به تعامل والد-فرزند
۵۲ نظریه روان تحلیل گری
۵۳ نظریه زیستی
۵۳ نظریه رفتارگرایی
۵۴ نظریه یادگیری اجتماعی
۵۵ نظریه‌ی انسان گرایی
۵۶ نظریه تعامل گرایی نمادین
۵۷ نظریه منظومه ای
۵۸ نظریه طرد-پذیرش والدین
۵۹ نظریه دل بستگی
۶۲ کیفیت دل بستگی
۶۳ دل بستگی در دوران کودکی
۶۵ شیوه های فرزند پروری
۶۹ بازنگری پژوهش های خارجی انجام شده در رابطه با متغیرها
۸۶ بازنگری پژوهش های داخلی انجام شده در رابطه با متغیرها

فصل سوم: روش پژوهش

۸۹ جامعه‌ی آماری و روش نمونه گیری
۹۱ ابزارهای پژوهش
۹۳ طرد- پذیرش والدین
۱۰۱ مزاج کودکی میانه
۱۰۴ پرخاشگری باس و وارن
۱۰۷ روش اجرای پژوهش

روش های آماری تجزیه تحلیل داده ها..... ۱۰۸

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

مقدمه..... ۱۱۰

یافته‌های توصیفی..... ۱۱۰

یافته‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش..... ۱۱۵

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

تبیین یافته‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش..... ۱۲۸

محدودیت‌های پژوهش..... ۱۳۳

پیشنهاد‌های پژوهش..... ۱۳۴

پیشنهاد‌های نظری..... ۱۳۴

پیشنهاد‌های کاربردی..... ۱۳۵

منابع

فارسی..... ۱۳۷

انگلیسی..... ۱۴۱

فهرست جداول

عنوان.....	صفحه
جدول ۱-۳. توزیع فراوانی آزمودنی ها بر حسب دبستانهای انتخاب شده.....	۹۰
جدول ۲-۳. چهار گروه بدست آمده از ترکیب دو عامل طرد و پذیرش والدین بر اساس پرسشنامه طرد و پذیرش والدین.....	۹۲
جدول ۳-۳. ضرایب آلفای کرونباخ و تصنیف مقیاس طرد-پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم پدر).....	۹۳
جدول ۳-۴. شاخص های برازندگی مربوط به تحلیل عامل تأییدی پرسشنامه طرد - پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم پدر).....	۹۴
جدول ۳-۵. ضرایب آلفای کرونباخ و تصنیف مقیاس طرد-پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم مادر).....	۹۸
جدول ۳-۶. شاخص های برازندگی مربوط به تحلیل عامل تأییدی پرسشنامه طرد - پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم مادر).....	۹۹
جدول ۳-۷. ضرایب پایایی خرده مقیاس های پرسشنامه ی مزاج کودکی میانه.....	۱۰۳
جدول ۳-۸. ضرایب روایی خرده مقیاس های پرسشنامه ی مزاج کودکی میانه.....	۱۰۴
جدول ۳-۳. ضرایب پایایی خرده مقیاس های پرسشنامه ی پرخاشگری باس و وارن در پژوهش حاضر.....	۱۰۶
جدول ۳-۱۰. ضرایب روایی خرده مقیاس های پرسشنامه ی پرخاشگری با نمره کل مقیاس.....	۱۰۷
جدول ۴-۴. شاخصهای توصیفی نمره کل طرد- پذیرش پدر و نمره کل طرد- پذیرش مادر.....	۱۱۰
جدول ۴-۲. شاخصهای توصیفی نمره کل رفتار پرخاشگرانه و ابعاد آن.....	۱۱۱
جدول ۴-۳. شاخصهای توصیفی نمره کل خلق و خوی کودک و مولفه های آن.....	۱۱۲
جدول ۴-۴. همبستگی نمره کل متغیر طرد - پذیرش پدر و طرد - پذیرش مادر با نمره کل پرخاشگری.....	۱۱۳
جدول ۴-۵. همبستگی مولفه های خلق و خوی کودک با نمره کل پرخاشگری.....	۱۱۳

- جدول ۴-۶. همبستگی مولفه های خلق و خوی کودک با ابعاد پرخاشگری..... ۱۱۴
- جدول ۴-۷. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد- پذیرش پدر، طرد- پذیرش مادر و مولفه های خلق و خوی کودک به عنوان پیش بین های رفتار پرخاشگرانه..... ۱۱۶
- جدول ۴-۸. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد - پذیرش پدر، طرد - پذیرش مادر و مولفه های خلق و خوی کودک به عنوان پیش بین های پرخاشگری کلامی..... ۱۱۸
- جدول ۴-۹. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد- پذیرش پدر، طرد- پذیرش مادر و مولفه های خلق و خوی کودک به عنوان پیش بین های پرخاشگری جسمی..... ۱۱۹
- جدول ۴-۱۰. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد-پذیرش پدر، طرد-پذیرش مادر و مولفه های خلق و خوی کودک به عنوان پیش بین های خشم..... ۱۲۱
- جدول ۴-۱۱. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد- پذیرش پدر، طرد- پذیرش مادر و مولفه های خلق و خوی کودک به عنوان پیش بین های خصومت..... ۱۲۲
- جدول ۴-۱۲. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد-پذیرش پدر، طرد- پذیرش مادر و مؤلفه های خلق و خوی دانش آموزان به عنوان پیش بین های پرخاشگری غیرمستقیم..... ۱۲۴
- جدول ۴-۱۳. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد-پذیرش پدر، طرد-پذیرش مادر به عنوان پیش بین های نمره کل پرخاشگری در دانش آموزان با حواسپرتی بالا..... ۱۲۵
- جدول ۴-۱۴. تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود روی متغیرهای طرد-پذیرش پدر، طرد- پذیرش مادر به عنوان پیش بین های نمره کل پرخاشگری در دانش آموزان با حواسپرتی پایین..... ۱۲۶

فهرست نمودارها

عنوان..... صفحه

نمودار ۳-۱. بارهای عاملی ماده‌های مربوط به پرسشنامه طرد - پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم پدر)..... ۹۶

نمودار ۳-۲. بارهای عاملی ماده‌های مربوط به پرسشنامه طرد - پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم مادر)..... ۱۰۰

چکیده

نام خانوادگی: کریمی	نام: حمیرا	شماره دانشجویی: ۹۱۲۰۰۰۷
<p>عنوان پایان نامه: رابطه طرد-پذیرش والدین و خلق و خوی دانش آموزان دختر پایه ششم ابتدایی با رفتار پرخاشگرانه آنها در فولادشهر</p>		
<p>استاد/ اساتید راهنما: دکتر سیروس عالی پور بیرگانی</p>		
<p>استاد/ اساتید مشاور: دکتر منیجه شهنی بیلاق</p>		
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: علوم تربیتی	گرایش روانشناسی تربیتی
دانشگاه: شهید چمران اهواز	دانشکده: علوم تربیتی و روانشناسی	گروه: علوم تربیتی
تاریخ فارغ التحصیلی: دی ۱۳۹۳		تعداد صفحه: ۱۵۸
<p>کلید واژه: طرد-پذیرش والدین، خلق و خو، پرخاشگری</p>		
<p>هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه طرد-پذیرش والدین و خلق و خوی دانش آموزان دختر پایه ششم ابتدایی با رفتار پرخاشگرانه آنها در شهر فولادشهر بود. روش تحقیق حاضر از نوع همبستگی بود. در این راستا ۱۹۶ نفر دانش آموز دختر پایه ششم ابتدایی به صورت نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند. به منظور جمع آوری اطلاعات از سه پرسشنامه طرد-پذیرش والدین ویژه کودکان (فرم پدر و مادر)، پرخاشگری باس و وارن و مزاج کودکی میانه استفاده شد.</p> <p>یافته ها نشان دهنده آن بود که طرد-پذیرش والدین و حواسپرتی بطور معنی داری پیش بینی کننده پرخاشگری دانش آموزان است. طرد-پذیرش پدر و آستانه ی حسی پیش بین های پرخاشگری کلامی در دانش آموزان، طرد-پذیرش مادر پیش بینی کننده پرخاشگری جسمی و خصومت در دانش آموزان و طرد-پذیرش مادر و حواسپرتی پیش بینی کننده خشم در دانش آموزان بوده، طرد-پذیرش والدین پیش بینی کننده های معنی دار پرخاشگری غیر مستقیم در دانش آموزان بودند. همچنین نتایج حاکی از آن بود که طرد-پذیرش مادر، پیش بینی کننده پرخاشگری در دانش آموزان با حواسپرتی بالا و طرد-پذیرش پدر، پیش بینی کننده پرخاشگری در دانش آموزان با حواسپرتی پایین است</p>		

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه

پرخاشگری یکی از شایع ترین اختلال های رفتاری دانش آموزان در مدارس می باشد که به صورت پرخاشگری فیزیکی، کلامی و رابطه ای قابل مشاهده است. آنچه باعث توجه محققان تربیتی به این اختلال رفتاری در مدارس شده است، آثار نامطلوب آن بر حالات درونی فرد و پیرو آن رفتار بین فردی افراد است و همچنین باعث ایجاد تصویر منفی در بین همسالان و آموزگاران، طرد از سوی والدین و همسالان، افت تحصیلی، ترک تحصیل، مصرف مواد، بیماری و مشکلات دیگر می شود (شهیم، ۲۰۰۷).

تحقیقات صورت گرفته در زمینه اختلال های رفتاری، این نتیجه را در برداشته که در بروز این اختلال های رفتاری عواملی مثل خانواده، به ویژه الگوی رفتاری والدین و عوامل ارثی و زیستی مثل شخصیت، سن، جنس و خلق و خوی کودک موثر است. خلق و خوی کودک چه به تنهایی و چه با توجه به محیط، عامل مهمی است که به صورت روانی و رفتاری در کودک نمود پیدا می کند و در تحول اجتماعی، شخصیت و سازگاری روانی کودکان نقش ایفا می کند.

مطالعات نشان داده است که رابطه والدین با فرزندان یک عامل حیاتی برای سازگاری روان شناختی فرزندان است و رفتار پرخاشگرانه فرزندان بیشتر حاصل خانواده های مشکل دار، دارای ساختار ناسالم و ارتباط نامطلوب والدین با فرزندان است که در این خانواده ها معمولاً یک محرک استرس زا مانند عدم سازگاری زناشویی، عدم پذیرش فرزندان توسط والدین (فقدان صمیمیت، محبت، عشق، مراقبت، آسایش، حمایت و دیگر تظاهرات مثبت)، طرد والدین (فقدان احساسات مثبت و حضور گسترده ای از رفتارهای آسیب زای جسمانی و روان شناختی)،

رفتارهای متفاوت والدین، کنترل روانی فرزندان توسط والدین و خلق و خوی دشوار آنها وجود دارد (شایگتو^۱، منگلزدورف^۲ و بران^۳، ۲۰۱۴؛ اکسینر^۴ و بایدر^۵، ۲۰۱۴؛ روهنر^۶ و خالقی^۷، ۲۰۱۲؛ جولی^۸ و آندر^۹، ۲۰۱۱). پس بی تردید خانواده و چگونگی روابط میان اعضای خانواده و کیفیت ارتباط والدین و فرزندان و خلق و خوی خود کودک در شکل گیری اختلاهای رفتاری نظیر پرخاشگری نقش و اهمیت به سزایی دارد. بنابراین، برقراری محیطی گرم و صمیمی در خانواده و رابطه محبت آمیز بین والدین و فرزندان باعث کاهش پرخاشگری فرزندان و رفتارهای برون ریزی شده آنها خواهد شد و توجه به خلق و خوی کودک و شناخت بهتر آن به سلامت و رشد بهینه کودکان کمک شایانی خواهد کرد.

بیان مسئله

خانواده مهم ترین و اصلی ترین نهاد تربیتی جامعه است. استحکام خانواده و روابط آن منجر به شکل گیری سلامت روانی مطلوب تر برای ورود به جامعه بزرگتر می شود. هرگونه معضل و مشکلی که استحکام خانواده را خدشه دار نماید سلامت جامعه را نیز تحت الشعاع قرار می دهد. خانواده سالم، خانواده ای است که میان اعضای آن بویژه والدین و فرزندان رابطه درست حاکم باشد (بی تردید خانواده و چگونگی روابط میان اعضای خانواده و کیفیت ارتباط والدین با فرزندان در شکل گیری شخصیت و رشد اجتماعی، عاطفی و عقلانی فرزندان نقش و اهمیت فراوانی دارد (محمودی قرابی، ۱۳۹۰).

-
- 1- Shigeto
 - 2- Mangelsdorf
 - 3- Bron
 - 4- Akcinar
 - 5- Bayder
 - 6- Rohner
 - 7- khaleque
 - 8- Gulay
 - 9- Onder

یوگین^۱ (۲۰۰۳، به نقل از حسن پور، جلالی، شعیری و خزایی، ۱۳۹۲) باور دارد دامنه ای از رفتارهای پرخاشگرانه که در کودکان به چشم می خورد شاید در پرتو این حقیقت قابل درک باشد که عوامل زیادی در شکل گیری این رفتارها دخالت دارند، مثل عوامل بیرونی (جامعه، محیط، خانواده، آموزش و پرورش) و عوامل درونی (شخصیت، عوامل عاطفی، شناختی و عصب زیستی).

کراپ^۲ (۲۰۰۶) معتقد است مشکلات رفتاری، مانند بیش فعالی، بازداری، پرخاشگری و پرخاشگری انفعالی به راحتی می تواند ابراز شود چرا که کودک یا نوجوان روش مناسب برای غلبه بر محیط و ارتباط با اطرافیان خود نداشته و در مدیریت خشم مشکل داشته، بنابراین این نوع رفتار را بروز می دهد (به نقل از حسن پور و همکاران، ۱۳۹۲).

فارل^۳، سالیوان^۴، اسپسیتو^۵ و مایر^۶ (۲۰۰۵، به نقل از لی^۷، ۲۰۱۴) بیان کردند، در سراسر فرهنگهای جهان اوایل نوجوانی دوره ای است که پرخاشگری به بالاترین سطح خود می رسد. قله پرخاشگری در اوایل نوجوانی است و پس از آن کاهش می یابد. این ممکن است به دلیل آن باشد که اوایل نوجوانی دوره بی ثباتی عاطفی، سرپیچی از چهره های اقتدار مانند پدر و مادر، ناامیدی برای رسیدن به استقلال و تجربه کردن تغییرات جسمی و روانی است. در چنین موقعیتی نمی دانند که چگونه با موقعیت های مشکل ساز برخورد و خود را کنترل کنند. این نکته توضیح می دهد که چرا آنها دست به اعمال پرخاشگرانه میزنند.

1- Joughin
2- Karp
3- Farrell
4- Sullivan
5- Esposito
6- Meyer
7- Lee

آندرسون^۱ و بوشمن^۲ (۲۰۰۲)، به نقل از رجب پور، مکوندحسینی و رفعی نیا، (۱۳۹۱) معتقدند، پرخاشگری^۳ را می توان به عنوان رفتاری تعریف کرد که منجر به آسیب یا صدمه زدن به دیگران می شود. از جمله عوامل بیرونی در بروز رفتار پرخاشگری کودکان، عامل خانواده به ویژه الگوی رفتاری والدین است. از این رو نتیجه گرفته اند که بین بد رفتاری والدین و پرخاشگری کودکان ارتباط وجود دارد. اینکه والدی نسبت به کودک خود پذیرنده؛ یعنی عشق و احساس مثبتش را هم بصورت فیزیکی و هم بصورت کلامی ابراز کند (روهنر^۴، ۲۰۰۷)، و یا طرد طرد کننده؛ یعنی با خصومت، پرخاشگری و یا غفلت و مسامحه با کودک رفتار کند (روهنر، ۲۰۰۷)، همگی بر نحوه بزرگسالی که امروز کودک ما محسوب می شود تاثیرگذار است. اساس ارتباط سالم، محبت کردن، دوست داشتن و مبادله مهر و عطوفت است. محبت تقویت کننده ای مثبت است ولی باید در مورد زمان، مکان و میزان و چگونگی استفاده از آن دقت کرد.

روش و میزان باید با سن و سایر ویژگی های فرد تناسب داشته باشد اگر کودک در دوران رشد به قدر کافی دوست داشته شود یاد می گیرد خود و دیگران را دوست بدارد، در محبت کردن نباید افراط و تفریط کرد زیرا از سویی طرد کردن از خود، وابستگی به دیگران و مشکلات رفتاری را به دنبال می آورد و پذیرش بی حد و مرز، او را پرتوقع، لوس و از خود راضی به بار می آورد.

1- Anderson
2- Bushman
3- aggression
4- Rohner

چنین فرزندان از دیگران نیز محبت های آن چنانی را توقع دارند و زمانی که وارد اجتماع می شوند چون انتظارات آنها برآورده نمی شوند سرخورده، افسرده، پرخاشگر و در کل دچار اختلالات رفتاری می شوند.

در کل محققان حمایت خانواده، تعامل والدین، امیدواری و یاس والدین، تشویق و تنبیه فرزندان، ناامنی محیط خانه، مشارکت والدین در امور خانه و تحصیل فرزندان همه و همه را از عوامل مهم و تاثیر گذار محیطی در مشکلات رفتاری فرزندان می دانند.

از عوامل درونی تاثیرگذار در پرخاشگری کودکان می توان به مزاج^۱ کودک اشاره کرد. یزد خواستی^۲ و هاریزاکا^۳ (۲۰۰۶، به نقل از یزد خواستی، ۱۳۸۹)، مزاج (خلق و خو) را به عنوان دامنه ی گسترده ای از صفات رفتاری که ریشه زیستی دارد تعریف کردند. روتبارت^۴ و بیتس^۵ (۱۹۹۸، به نقل از یزد خواستی، ۱۳۸۹) باور دارند مزاج را می توان به صورت تفاوت های فردی و سرشتی نسبتا پایدار در شدت و کیفیت واکنش هیجانی، حرکتی، توجهی و خودنظم بخشی^۶ تعریف کرد که حاصل تعامل عناصر زیستی و محیطی است.

برخی از محققان مانند پریور^۷ (۱۹۹۲) بیان می کنند که مزاج نقش مهمی در تحول اجتماعی، شخصیت کودکان و سازگاری روانی آنها ایفا می کند (به نقل از یزدخواستی، ۱۳۸۹). نتایج تحقیق لی (۲۰۱۴) حاکی از وجود رابطه بین مزاج و رفتار پرخاشگرانه ی کودکان می باشد. همچنین او ابراز کرد که رفتار پرخاشگرانه ی نوجوانان تحت تاثیر رفتار والدینی و ویژگی های مزاجی است

1- temperment
2- Yazdkhasti
3- Harizuka
4- Rodebart
5- Bates
6- self - regulation
7- Prior

و این مسئله در مطالعات قبلی هم بررسی شده است (دبو^۱ و کلو^۲، ۲۰۰۷؛ زو^۳، ژانگ^۴ و فارو^۵، ۲۰۰۹). بسیاری از مطالعات گذشته تلاش کرده اند تا پرخاشگری را براساس ویژگیهای بیولوژیکی و مزاجی (زو و همکاران، ۲۰۰۹؛ جونگ^۶، ۲۰۰۰) و رفتار والدینی (ویتارو^۷، بارکر^۸، بووین^۹، برنگن^{۱۰} و ترامبلی^{۱۱}، ۲۰۰۶؛ زو و همکاران، ۲۰۰۹)، یا فعل و انفعالات پیچیده میان مزاج و تجربیات اجتماعی با والدین و همسالان (پاکر^{۱۲}، روبین^{۱۳} و باکوسکی^{۱۴}، ۱۹۸۸؛ لی، ۲۰۱۴) توضیح دهند. هدف از پژوهش حاضر هم این است که آیا طرد-پذیرش والدین و خلق و خوی دانش آموزان دختر پایه ششم ابتدایی با رفتار پرخاشگرانه آنها رابطه معنی داری وجود دارد؟

ضرورت و اهمیت پژوهش

پژوهشگران و متخصصان بالینی به دلایل متعددی علاقه زیادی به مطالعه پرخاشگری کودکان نشان می دهند (ری^{۱۵}، ۲۰۰۷؛ آستور^{۱۶}، والاس^{۱۷}، بهر^{۱۸} و فراویل^{۱۹}، ۱۹۹۷، به نقل از حسن پور و همکاران، ۱۳۹۲). چرا که پرخاشگری در دوران کودکی عامل خطرناک و مهمی برای بروز رفتارهایی چون گرایش به بزهکاری، ترک تحصیل و خشونت در نوجوانی و بزرگسالی است.

-
- 1- Dboo
 - 2- Kolo
 - 3- Xu
 - 4- Zhang
 - 5- Faro
 - 6- Jeong
 - 7- Vitaro
 - 8- Baker
 - 9- Bovin
 - 10- Brendgen
 - 11- Tremblay
 - 12- Paker
 - 13- Rubin
 - 14- Bukowski
 - 15- Ray
 - 16- Astor
 - 17 - Wallace
 - 18- Behere
 - 19- Fravil

تقریباً نیمی از کودکان ضداجتماعی رفتارهای مشابهی را در نوجوانی انجام می دهند، همچنین نیمی از نوجوانان ضداجتماعی در بزرگسالی به رفتارهای ضداجتماعی دست می زنند این الگوهای رفتاری نه تنها به فرد پرخاشگر آسیب می رساند بلکه در سطح وسیع تر پیامدهای منفی تری برای افراد دیگر جامعه دارد (به نقل از حسن پور و همکاران، ۱۳۹۲).

همه ی پژوهشگران، عوامل خطر اولیه ی پرخاشگری را مورد توجه قرار داده اند زیرا شناخت عوامل خطر اولیه منجر به دیدگاهی جامع تر نسبت به مساله شده و انتخاب مسیر را میسر می سازد. مطالعات انجام شده در این زمینه نشانگر اهمیت محیط ابتدایی رشد کودک، بالاخص خانواده می باشد. که تحقیقات در این زمینه بر نقش فعال رفتار والدینی، شیوه ی فرزندپروری و سبک های دلبستگی والدین و کودکان تاکید نموده و آنها را از عوامل تاثیرگذار بر پیدایش، افزایش و یا تعدیل پرخاشگری کودکان می دانند (لیو^۱، ۲۰۱۱؛ آندروود^۲ و همکاران، ۲۰۰۸؛ کاپن^۳ کاپن^۳ و همکاران، ۲۰۰۹؛ گراشف^۴، ۲۰۰۲؛ سنداسترام^۵، ۲۰۰۷).

از آنجا که والدین بیشترین زمان را با فرزندان میگذرانند، روابط آنها با فرزندان و شیوه های تربیتی آنها می تواند نقش مهمی در پیشرفت رفتاری فرزندان داشته باشد. به عنوان مثال سهل گیری، نظارت ناکافی، برخورد خصمانه، تنبیه گری، بزهکاری، افسردگی، اختلال شخصیت، تربیت نامنسجم، رفتارهای دوگانه و متضاد، ناکامی های مکرر، تهدید، تحقیر، تبعیض و حمایت ناکافی از سوی والدین می تواند دلیل اصلی بروز مشکلات رفتاری باشد (ماتیز^۶ و لاجمن^۷،

1- Liv
2- Underwood
3- Kuppens
4- Gershoff
5- Sandstrom
6- Matthys
7- Lochman